

Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки. – 2018. – Випуск 191. – Харків : ХНТУСГ. – С. 171-178.

3. **Подольська О.В.** Ключові поняття процесу організаційних змін / **О.В. Подольська, К.С. Богомолова, В.Г. Краля** // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки. – 2018. – Випуск 193. – Харків : ХНТУСГ. – С. 132-139.

4. **Подольська О.В.** Напрямки підвищення ефективності управління персоналом на підприємствах / **О.В. Подольська, В.В. Оберемок** // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки. – 2018. – Випуск 193. – Харків: ХНТУСГ. – С. 284-290.

5. Публічне управління: шляхи розвитку : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Київ, 26 листоп. 2014 р.): у 2 т. / [за наук. ред. **Ю.В. Ковбасюка, С.А. Романюка, О.Ю. Оболенського**]. – К. : НАДУ, 2014. – Т. 1. – 150 с.

6. **Чернов С.І.** Текст лекцій з дисципліни «Публічне адміністрування» / **С.І. Чернов, С.О. Гайдученко**; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 97 с.



УДК 657

ОЦІНКА ОПЛАТИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ, ПРОБЛЕМИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

ESTIMATION OF REMUNERATION OF LABOR IN UKRAINE, PROBLEMS AND PROGRESS TRENDS

БОРЕЙКО О., студент магістратури*

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

В статті дослідженні основні тренди в системі оплати праці на підприємствах та бюджетних установах України. У процесі дослідження визначено, що доходи населення збільшуються за рахунок виплат працівникам, в основному це пов'язано із зростанням заробітної плати працівника. Актуальність проведеного дослідження підтверджують численні статті і тези науковців, аналітиків, практиків.

Ключові слова: оплата праці, витрати на оплату праці, доходи населення, індекс реальної зарплати.

The article investigates the main trends in the system of remuneration at enterprises and budgetary institutions of Ukraine. The study found that household incomes were increasing through employee benefits, mainly due to the increase in employee wages. The relevance of the study is confirmed by numerous articles and theses of scientists, analysts, practitioners.

Key words: wages, labor costs, population incomes, real wages index.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Бухгалтерський облік витрат на оплату праці у державному секторі, з урахуванням специфічних умов функціонування його суб'єктів, виконує облікову та контрольну функції. Отже використовує специфічну методологію та методики, має власну нормативну-правову базу. Збільшення кількості досліджень щодо питань реформування бухгалтерського обліку на рівні суб'єктів бюджетної сфери в тому числі і правильність нарахування і виплати заробітної плати працівникам констатує посилення інтересу до цієї проблеми.

* Науковий керівник – Мустеца І.В., к.е.н.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням цього напрямку у своїх наукових працях приділяють увагу такі провідні науковці як Гізатуліна Л., Дорошенко О., Канева Т., Марценяк Н., Натарова О., Пігош В., Свірко С., Пеліпадченко Р., Левицька С., Литвиненко Л., Сисюк С.

Науковець Дорошенко О. [5] у своїх дослідженнях стверджує, що головні бухгалтери повинні не лише констатувати результати виконання кошторису, а й приймати адекватні управлінські рішення щодо цільового та ефективного використання бюджетних коштів у відповідності до їхнього функціонального призначення [5, с. 45]. Так, Марценяк Н. [4, с. 348], Гізатуліна Л. та Сушко Н. [3, с. 56], розглядають специфіку реформування системи бухгалтерського обліку через призму можливостей суміщення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у державному секторі з міжнародними стандартами та їх гармонізації зі статистикою державних фінансів та системою національних рахунків України.

Формулювання цілей статті. Метою статті є здійснення комплексної оцінки оплати праці в Україні, виявлення проблем та встановлення основних тенденцій розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Діденко О., надає оновлений прогноз на 2019-2022 роки, складений експертами Міністерства економічного розвитку і торгівлі, показує, що середня зарплата в Україні зростає з 10 тисяч у 2019 році до 15 тис. у 2022 році. Але темпи зростання реальної середньомісячної зарплати, яка враховуватиме інфляцію, будуть знижуватися. У 2019 році вона зростає на 7 %, у 2020 році – на 5,9 %, у 2021 році – на 4,1 %, а у 2022 році – 2,7 % [1].

Динаміка зростання середньої зарплати знаходиться на межі пікових значень в історії України. Варто наголосити, показники середньої зарплати демонструють майже історичний максимум. Тобто динаміка показує якісні зміни та є позитивною не лише в кількісному значенні. І якщо зберегти динаміку, то до кінця року ми отримаємо історичний максимум по зарплаті в Україні в доларовому еквіваленті.

Фурса С., проілюстрував на прикладі графіку можливі зміни тенденцій щодо зарплат, посиляючись на ретроспективний аналіз, наведений на рис. 1. Інвестор зазначає, що особливість нинішньої ситуації полягає у природності зростання доходів населення [2].

Безумовно, сталість економічних ефектів повинні мати причинно-наслідкові зв'язки. Відтак, зростання доходів до максимуму у 2007 році, як це показує графік, був викликаний різким припливом іноземного капіталу на тлі світової кредитної експансії.

Зростання у фінансовому секторі, перш за все зумовлено було різким зростанням цін на сировинні товари й припливом капіталу в Україну. Банківські групи заходили на ринок, купували українські фінансові установи нарощуючи кредитування. Як результат, економіка стрімко пішла вгору, обумовлюючи зростання зарплат.



Рис. 1. Динаміка середньої зарплати в Україні, дол. США [1].

Перший важливий акцент для об'єктивної оцінки – зростання доходів населення відбувалося в кредит. Друге, що необхідно підкреслити - це фіксований курс. І коли ситуація переросла на шалене падіння на тлі кризи 2008 року, капітал почав стрімко покидати країну, курс впав і все змінилося докорінно.

Поточне зростання доходів є найбільш економічно продуктивним та гармонійним. Воно відбувається на тлі обмеженого банківського кредитування, вільного курсу валют і, найголовніше – в умовах зниження боргового навантаження держави. За останні 2 роки державний борг України до ВВП знизився з 80 % до 60 %.

Наступним кроком дослідження є оцінка поточного стану оплати праці в Україні. Згідно з офіційними даними Держстату, середня номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств, установ та організацій у квітні 2019 року становила 10269 грн, що у 2,5 рази вище рівня мінімальної заробітної плати (4173 грн.) [1].

Як зазначає відомство, у порівнянні з березнем розмір середньої номінальної заробітної плати збільшився на 0,3 %. Порівнюючи за останні 12 місяців відносно квітня 2018 року, цей показник збільшився на 21,1 %. Встановлено, що індекс реальної заробітної плати у квітні 2019 року порівнюючи з торішнім показником зріс на 11,2 %, а у порівнянні з березнем – знизився. Індекс реальної заробітної плати у квітні 2019 року проти березня 2019 року становив 99,2%, а відносно квітня 2018 року – 111,2 %.

Також відповідно до статистичних показників висвітлених Діденко С. найвищий розмір заробітної плати у банківській сфері та страховій діяльності, оплата праці працівників суб'єктів державного сектору займає найнижчі позиції. Найвищий розмір оплати праці в Україні зафіксовано в місті Київ та Київській області [1].

Висновки:

1) Статистичні дані щодо заробітної плати штатних працівників за видами економічної діяльності у квітні 2019 року показують найвищий рівень оплати праці у сфері фінансової та страхової діяльності, інформації та телекомунікації (ІТ).

2) Середній рівень по Україні щодо оплати праці забезпечується в таких сферах: професійна, наукова та технічна діяльність; промисловість, державне управління й оборона; транспорт, складське господарство та поштові послуги; гуртова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспорту.

3) Відповідно до статистичних даних, найвища оплата праця по Україні у м. Київ на рівні середньої зарплати в розмірі 15876 грн. На рівні середньої зарплати 10 тисяч у 2019 році оплачують працю у Київській, Донецькій та Дніпровській областях.

Література.

1. **Діденко С.** Зростання заробітної плати в Україні: міфи та реальні показники [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// ua.news.ua/zrostannya-zarobitnoyi-platy-v-ukrayini-mify-ta-realni-pokaznyky/](http://ua.news.ua/zrostannya-zarobitnoyi-platy-v-ukrayini-mify-ta-realni-pokaznyky/)

2. Бухгалтерський облік в державному секторі України: особливості та перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// docplayer.net/amp/73796288-Buhgalterskiy-oblik-v-derzhavnomu-sektori-ukrayini-osoblivosti-ta-perspektivi.html](http://docplayer.net/amp/73796288-Buhgalterskiy-oblik-v-derzhavnomu-sektori-ukrayini-osoblivosti-ta-perspektivi.html)

3. **Гізатуліна А.В.** Реформування системи бухгалтерського обліку в державному секторі / **А.В. Гізатуліна, Н.І. Сушко** // *Незалежний аудитор*. – No. 6. – 2012. – С. 56-57.

4. **Марценяк Н.О.** Реформування бухгалтерського обліку бюджетних установ: проблеми та перспективи / **Н.О. Марценяк** // *Науковий вісник БДФА*. – 2010. – No. 4. – С. 346-351.

5. **Дорошенко О.О.** Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі України і стан її реалізації на сучасному етапі / **О.О. Дорошенко** // *Вісник ЖДТУ Серія: Економічні науки*. – 2012. – No. 3(61). – С. 43-46.

6. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 року No 2456-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

